

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 33, 40¹, 87, 88, 101, 102 IR
103 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 104³ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2026 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 33 straipsnį nauju 23 punktu:

„23) kreiptis į teismą dėl laikino juridinio asmens veiklos ribojimo ar šio ribojimo panaikinimo;“.

2. Buvusį 33 straipsnio 23 punktą laikyti 24 punktu.

2 straipsnis. 40¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Laikoma, kad mokesčių mokėtojas – juridinis asmuo arba individualia veikla užsiimantis fizinis asmuo – atitinka minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus, kai:

1) juridiniam asmeniui arba individualia veikla užsiimančiam fiziniui asmeniui per paskutinius 3 metus iki jo vertinimo dienos įsigaliojusių sprendimu pagal šį Įstatymą ar specialiuosius mokesčių įstatymus nebuvo skirta bauda už pajamų neįtraukimą į apskaitą, įsigaliojusių sprendimu nebuvo skirta bauda už į apskaitą neįtraukto darbo užmokesčio mokėjimą, įsigaliojusių sprendimu nebuvo skirta bauda už nepagrįstą pridėtinės vertės mokesčio atskaitą ir (arba) leidžiamų atskaitymų didinimą dėl į apskaitą įtrauktų apskaitos dokumentų, kuriuose įformintos tikrovėje nevykdytos arba kitomis, negu nurodyta, sąlygomis vykdytos ūkinės operacijos, įsigaliojusių sprendimu nebuvo skirta bauda už juridinio asmens vadovo ar kitų asmenų arba individualia veikla užsiimančio asmens privačių poreikių tenkinimą juridinio asmens lėšomis arba su individualia veikla susijusiomis lėšomis, įsigaliojusių sprendimu nebuvo skirta bauda už paramos panaudojimą ne pagal paskirtį, įsigaliojusių sprendimu nebuvo skirta bauda už nustatytus mokesčių vengimo ir (ar) slėpimo atvejus (kai mokestinės prievolės apskaičiuojamos taikant šio Įstatymo 69 straipsnio 1 dalyje ar 70 straipsnyje, taip pat Pelnų mokesčio įstatymo 11 straipsnio 8 dalyje ar 32 straipsnio 6 dalyje nustatytas priemonės) ir dėl bent vieno iš padarytų šių pažeidimų nebuvo apskaičiuota daugiau kaip 15 000 eurų mokesčių, taip pat įsigaliojusių sprendimu asmeniui nebuvo skirta bauda už šiame punkte nustatytą pažeidimą, padarytą pakartotinai (per paskutinius 3 metus iki jo vertinimo dienos), nepriklausomai nuo to, kokia mokesčių suma buvo apskaičiuota, ir

2) darbdavys ar kitas atsakingas asmuo per paskutinius 3 metus iki jo vertinimo dienos įsigaliojusių sprendimu nebuvo baustas už nelegalų darbą, ir

3) juridinis asmuo ir (ar) jo vadovas arba individualia veikla užsiimantis asmuo per paskutinius 3 metus iki jo vertinimo dienos įsiteisėjusių apkaltinamuoju nuosprendžiu nebuvo nuteistas už sukčiavimą, neteisėtą praturtėjimą, nusikalstamą veiką ekonomikai ir verslo tvarkai, nusikalstamą veiką finansų sistemai, ir

4) juridinio asmens vadovui ar kitam asmeniui arba individualia veikla užsiimančiam asmeniui per paskutinius vienus metus iki jo vertinimo dienos įsigaliojusių sprendimu nebuvo paskirta 1 500 eurų ar didesnė bauda už padarytą administracinį nusižengimą, numatytą Administracinių nusižengimų kodekso 99, 127, 132, 134, 137, 143, 150, 151, 158, 159, 160, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 170, 172, 173, 174, 176, 187, 188, 188¹, 188³, 188⁴, 188⁵, 188⁶, 190, 192, 193, 198, 205, 207, 207¹, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 218, 223, 362¹, 505 ir (ar) 515 straipsniuose, ir

5) juridinis asmuo arba individualia veikla užsiimantis fizinis asmuo per paskutinius 3 metus iki jo vertinimo dienos nėra projekto vykdytojas, dėl kurio veiksmų ar neveikimo įsigaliojusių sprendimu nustatytas pažeidimas, dėl kurio Europos Sąjungos fondų, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės arba bendrojo finansavimo lėšos pripažintos netinkamomis finansuoti ir priimtas sprendimas jas susigrąžinti arba sumažinti ar nutraukti projekto finansavimą.“

3 straipsnis. 87 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 87 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Jei atitinkamo mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, mokesčių administratorius privalo grąžinti mokesčių mokėtojui mokesčio permoką tokia tvarka:-

1) mokesčio permoka grąžinama per 30 dienų po rašytinio prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos. Tais atvejais, kai mokesčių administratorius pareikalauja, kad mokesčių mokėtojas pateiktų papildomus dokumentus, 30 dienų terminas skaičiuojamas nuo kitos dienos po visų pareikalautų dokumentų gavimo dienos. Gyventojų pajamų mokesčio permoka, priklausanti grąžinti mokesčių mokėtojui pagal jo metinę gyventojų pajamų mokesčio deklaraciją, grąžinama mokesčių mokėtojo prašymu ne vėliau kaip iki atitinkamų metų liepos 31 dienos, o jei prašymas pateikiamas pasibaigus atitinkamos metinės deklaracijos pateikimo terminui, – ne vėliau kaip per 90 dienų po prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos;

2) mokesčių mokėtojas, kuris pripažintas neatitinkančiu minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų, mokesčio permokos grąžinimą gali inicijuoti ne anksčiau kaip praėjus 6 mėnesiams nuo permokos susidarymo dienos, pateikdamas mokesčių administratoriui prašymą grąžinti mokesčio permoką. Mokesčių administratorius grąžina mokesčio permoką per 30 dienų po

visų dokumentų gavimo dienos. Kai mokesčių administratorius pareikalauja, kad mokesčių mokėtojas pateiktų papildomus dokumentus, 30 dienų terminas skaičiuojamas nuo kitos dienos po visų pareikalautų dokumentų gavimo dienos;

3) kai dėl mokesčio permokos grąžinimo atliekamas mokesčių mokėtojo mokestinis patikrinimas arba su mokesčio permokos grąžinimu susiję klausimai yra sudedamoji mokesčių administratoriaus atliekamo to mokesčių mokėtojo patikrinimo dalis, mokesčio permokos grąžinimas sustabdomas iki mokesčių administratoriaus sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos (jei pažeidimų nenustatyta, – pažymos apie tai), įteikimo mokesčių mokėtojui dienos, tačiau tai nestabdo šio straipsnio 9 dalyje nustatytų palūkanų skaičiavimo mokesčių mokėtojo naudai;

4) kai juridinio asmens veikla laikinai apribota, mokesčio permokos grąžinimas ir įskaitymas sustabdomas, o šio straipsnio 9 dalyje numatytos palūkanos neskaičiuojamos tol, kol pašalinamos priežastys, dėl kurių buvo laikinai apribota juridinio asmens veikla.“

4 straipsnis. 88 straipsnio pakeitimas

Pakeiti 88 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Tuo atveju, kai mokestinės nepriemokos sumokėjimo terminas yra atidedamas ar išdėstomas, iš mokesčių mokėtojo gali būti pareikalauta, o jeigu mokesčių mokėtojas pripažintas neatitinkančiu minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų arba juridinio asmens veikla laikinai apribota, – privaloma pareikalauti Civilinio kodekso nustatyta tvarka užtikrinti mokestinės nepriemokos sumokėjimą įkeitimu, hipoteka, laidavimu ar garantija.“

5 straipsnis. 101 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 101 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Mokesčių mokėtojo turto areštuojama ne daugiau negu tiek, kad būtų galima realiai ir visiškai užtikrinti mokestinių nepriemokų išieškojimą ir padengti su turto areštu bei išieškojimu susijusias išlaidas. Ši nuostata netaikoma laikinai ribojant juridinio asmens veiklą dėl šio Įstatymo 104³ straipsnio 2 dalyje nurodytų priežasčių.“

2. Papildyti 101 straipsnį 4¹ dalimi:

„4¹. Mokesčių mokėtojo turtas taip pat gali būti areštuojamas, laikinai ribojant juridinio asmens veiklą dėl šio Įstatymo 104³ straipsnio 2 dalyje nurodytų priežasčių. Šiuo atveju gali būti areštuojamas tik toks mokesčių mokėtojo turimas registruotinas turtas, kuris yra įregistruotas atitinkamo turto registro informacinėje sistemoje, taip pat mokesčių mokėtojui grąžintina mokesčio permoka (skirtumas). Turto areštas panaikinamas, kai pašalinamos priežastys, dėl kurių buvo laikinai apribota juridinio asmens veikla.“

6 straipsnis. 102 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 102 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Mokesčių administratorius turi teisę duoti nurodymus nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų), jeigu mokesčių mokėtojas neleidžia patikrinti, ar teisingai apskaičiuoti ir sumokėti mokesčiai, arba jeigu dėl mokesčių mokėtojo yra priimtas sprendimas nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų) kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigoje ir (ar) valstybės ižde, arba jeigu juridinio asmens veikla laikinai apribota.“

7 straipsnis. 103 straipsnio pakeitimas

Papildyti 103 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. Mokesčių administratorius priima sprendimą dėl mokesčių mokėtojo turto priverstinės hipotekos (įkeitimo) nustatymo *mutatis mutandis* vadovaudamasis šio Įstatymo 101 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytais pagrindais.“

8 straipsnis. Įstatymo papildymas 104³ straipsniu

Papildyti Įstatymą 104³ straipsniu:

„104³ straipsnis. Laikinas juridinio asmens veiklos ribojimas

1. Mokesčių administratorius, siekdamas užtikrinti tinkamą mokestinių prievolių, mokesčių mokėtojų pareigų, teisėtų mokesčių administratoriaus pareigūnų nurodymų vykdymą, užkirsti kelią žalos biudžetui susidarymui arba jos didėjimui, turi teisę centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka kreiptis į pirmosios instancijos administracinę teisimą su prašymu laikinai, bet ne ilgiau kaip 180 dienų apriboti juridinio asmens veiklą dėl šio straipsnio 2 dalyje nurodytų priežasčių. Prašyme turi būti nurodyta:

- 1) juridinio asmens pavadinimas, kodas ir buveinė;
- 2) įrodymai, t. y. faktiniai duomenys, pagrindžiantys priežastis, dėl kurių mokesčių administratorius prašo teismo laikinai riboti juridinio asmens veiklą;
- 3) mokesčių administratoriaus paaiškinimas, kodėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų siekiamų tikslų negali pasiekti šiame Įstatyme nustatytais mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonėmis;
- 4) prašomo laikino juridinio asmens veiklos ribojimo taikymo apimtis ir trukmė.

2. Priežastys, dėl kurių juridinio asmens veikla gali būti laikinai ribojama:

- 1) mokesčių administratorius turi konkrečių ir objektyvių duomenų, kad juridinis asmuo daro mokesčių įstatymų pažeidimus, kai kyla reali rizika, kad gali būti padaryta ne mažesnė kaip 400

bazinių socialinių išmokų dydžio žala biudžetui ir mokestinių prievolių įvykdymas ar išieškojimas gali būti iš esmės apsunkintas arba tapti neįmanomas. Vertinant juridinio asmens padarytus mokesčių įstatymų pažeidimus, atsižvelgiama į pakartotinį ar tęstinį teisėtų mokesčių administratoriaus reikalavimų nevykdymą, esminių duomenų, dokumentų ar informacijos nepateikimą, reikšmingus faktinės ir deklaruotos veiklos neatitikimus, nepasiekiamus ar faktiškai neveikiančius valdymo organus;

2) juridinis asmuo pakartotinai ar tęstinai savo veiksmais ar neveikimu iš esmės apsunkina arba padaro neįmanomą mokesčių mokėtojo mokestinių prievolių apskaičiavimo, deklaravimo ar vykdymo teisingumo patikrinimą, kitų mokesčių administratoriaus pareigų vykdymą, įskaitant atvejus, kai juridinis asmuo mokesčių administratoriui nepateikė esminių duomenų, dokumentų ar informacijos, ir kartu yra konkrečių bei objektyvių duomenų apie mokesčių įstatymų pažeidimus ar realią jų padarymo riziką.

3. Mokesčių administratoriaus prašymas dėl laikino juridinio asmens veiklos ribojimo, kuriame pateikiami šio straipsnio 2 dalyje nurodytų priežasčių įrodymai, nagrinėjamas rašytinio proceso tvarka. Teismas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos priima nutartį dėl laikino juridinio asmens veiklos ribojimo. Teismo nutartyje dėl laikino juridinio asmens veiklos ribojimo nurodomas laikino juridinio asmens veiklos ribojimo terminas ir veiklos ribojimo apimtis – įpareigojimas nutraukti dalį ar visą ūkinę, komercinę, finansinę ar profesinę veiklą, įskaitant veiklą per juridinio asmens padalinius bei filialus, draudimas sudaryti naujus ir (ar) vykdyti jau sudarytus sandorius, draudimas priimti kitų asmenų šiam juridiniam asmeniui tiekiamas prekes ir (ar) teikiamas paslaugas, atliekamus darbus. Juridiniam asmeniui, kurio veikla laikinai ribojama, neturi būti draudžiama atsiskaityti su biudžetu, mokėti darbo užmokestį, kitus mokesčius, rinkliavas, vykdyti kitus mokėjimus pagal teismo nutartyje nurodytus šiam juridiniam asmeniui leidžiamus atlikti veiksmus. Pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nurodytam terminui, mokesčių administratorius gali teikti motyvuotą prašymą teismui pratęsti laikiną juridinio asmens veiklos apribojimą terminui, ne ilgesniam kaip 180 dienų, jeigu juridinis asmuo nepašalina priežasčių, dėl kurių buvo laikinai apribota jo veikla.

4. Teismo nutartis dėl laikino juridinio asmens veiklos apribojimo juridinio asmens atstovui įteikiama pasirašytinai, išskyrus tuos atvejus, kai juridinio asmens atstovas neatvyksta į teismą arba juridinis asmuo yra nepasiekiamas jo nurodytais kontaktiniais adresais.

5. Teismo nutartis taikyti laikiną juridinio asmens veiklos apribojimą yra vykdomasis dokumentas, kuris išsiunčiamas Juridinių asmenų registro informacinės sistemos tvarkytojui ir pateikiamas vykdyti antstoliui Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo teismo nutarties priėmimo dienos. Juridinių asmenų registro informacinės sistemos

tvarkytojas veiklos apribojimo duomenis įregistruoja ir paskelbia ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo teismo nutarties gavimo dienos.

6. Juridinio asmens atstovas teismo nutartį taikyti juridiniam asmeniui laikiną veiklos apribojimą turi teisę apskųsti aukštesniajam teismui per 7 dienas nuo nutarties gavimo dienos. Skundo padavimas nestabdo teismo nutarties vykdymo.

7. Mokesčių administratorius teismo nutartį netaikyti juridiniam asmeniui laikino veiklos apribojimo turi teisę apskųsti šio straipsnio 6 dalyje nustatytais terminais ir tvarka.

8. Juridiniam asmeniui pašalinus priežastis, dėl kurių buvo laikinai apribota jo veikla, taip pat pradėjus ikiteisminį tyrimą juridinio asmens atžvilgiu, pagal pateiktą mokesčių administratoriaus informaciją teisėsaugos institucijoms, mokesčių administratorius centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka kreipiasi į teismą su prašymu panaikinti laikiną juridinio asmens veiklos apribojimą.

9. Jeigu šio straipsnio 8 dalyje nurodytas prašymas tenkinamas, teismas per 3 darbo dienas priima nutartį dėl laikino juridinio asmens veiklos apribojimo panaikinimo.

10. Juridinis asmuo taip pat turi teisę bet kuriuo metu kreiptis į pirmosios instancijos administracinę teismą su prašymu panaikinti jo veiklos apribojimą, kartu pateikdamas įrodymus, kad jis pašalino priežastis, dėl kurių buvo laikinai apribota jo veikla.

11. Jeigu per teismo nutartyje nustatytą juridinio asmens veiklos ribojimo terminą, įskaitant pratęstą terminą, juridinis asmuo nepašalina priežasčių, dėl kurių jo veikla buvo laikinai apribota, mokesčių administratorius turi teisę teikti Juridinių asmenų registro tvarkytojui motyvuotą siūlymą inicijuoti juridinio asmens likvidavimą (toliau šioje dalyje – siūlymas) tik tuo atveju, kai:

1) juridiniam asmeniui, kurio veikla buvo laikinai apribota, ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki siūlymo pateikimo dienos buvo įteiktas pranešimas, kuriame nurodoma:

- a) konkrečios juridinio asmens nepašalintos jo veiklos ribojimo priežastys;
- b) konkretūs veiksmai, kuriuos juridinis asmuo turi atlikti, ir (ar) duomenys ar dokumentai, kuriuos juridinis asmuo turi pateikti mokesčių administratoriui;
- c) teisinė pasekmė, t. y. kad mokesčių administratorius inicijuos juridinio asmens likvidavimą, jeigu juridinis asmuo neįvykdys mokesčių administratoriaus reikalavimų, nurodytų pagal šio punkto b papunktį;

2) juridiniam asmeniui taip pat buvo suteiktas ne trumpesnis negu 30 dienų terminas prieštaravimams, paaiškinimams ir (ar) įrodymams pateikti, taip pat juridinio asmens veiklos ribojimo priežastims pašalinti;

3) mokesčių administratorius, įvertinęs turimą informaciją, įskaitant pagal šios dalies 2 punktą gautą informaciją, taip pat juridinio asmens kreditorių ir kitų suinteresuotų asmenų interesus, juridinio asmens mokestinės prievolės dydį ir realaus išieškojimo galimybes bei tai, ar tikslas negali būti

pasiektas kitomis šiame Įstatyme nustatytomis mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonėmis, nustato, kad toks siūlymas yra būtinas siekiamam tikslui pasiekti ir yra proporcingas.

12. Šio straipsnio 2 dalyje vartojama sąvoka „esminių duomenų, dokumentų ar informacijos nepateikimas“ reiškia tokius neatitikimus tarp deklaruojamų ir faktiškai vykdomų sandorių, prekių ar paslaugų apimčių, pajamų, sąnaudų, darbuotojų skaičiaus ar jų atliekamų funkcijų, turto naudojimo, atsiskaitymų ar kitų aplinkybių, kai tokie neatitikimai turi arba gali turėti įtakos mokestinių prievolių apskaičiavimui ir deklaravimui.

13. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas *mutatis mutandis* taikomas tiek, kiek šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.“

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2027 m. gegužės 1 d.

2. Centrinis mokesčių administratorius iki 2027 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Iki 2027 m. balandžio 30 d. pradėtos ir neužbaigtos mokesčių administravimo procedūros užbaigiamos vadovaujantis iki 2027 m. balandžio 30 d. galiojusiomis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatomis.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas